
2. Majetok

Majetok - všetky hmotné aj nehmotné veci, ktoré podnikateľ potrebuje pre svoju činnosť

1. **INVESTIČNÝ** - majetok podniku, ktorý mu slúži dlhší čas (viac ako 1 rok), v priebehu svojej životnosti si zachováva svoju pôvodnú formu a používaním sa len opotrebuje
 - a) **nehmotný** - nehmotné zložky majetku, ktorých ocenenie je vyššie ako Sk 20 000,-- v jednotlivom prípade a majú prevádzkovo-technické funkcie dlhšie ako 1 rok
 - b) **hmotný** - pozemky, budovy, stavby, umelecké diela bez ohľadu na obstarávaciu cenu a samostatné hnutelné veci, ktorých ocenenie je vyššie ako Sk 10 000,-- a majú prevádzkovo-technické funkcie dlhšie ako 1 rok
 - c) **finančné investície** - investičné CP, ktoré bude mať účtovná jednotka v držbe dlhšie ako 1 rok, dlhopisy, termínované vklady so splatnosťou dlhšou ako 1 rok, nehnuteľnosti, umelecké diela a zbierky, ktoré účtovná jednotka vlastní s cieľom obchodovania s nimi
2. **OBEŽNÝ** - mení pri hospodárskej činnosti svoju formu, spotrebúva sa naraz, je v ustavičnom pohybe, obehu
 - a) **zásoby** - predstavujú stav skladovaného materiálu, nedokončenej výroby, polovýrobov vlastnej výroby, výrobkov, zvierat a tovaru
 - b) **pohľadávky** - vyplývajú z obchodných vzťahov, t. j. pohľadávky voči odberateľom za predané a dosiaľ nezaplatené výrobky, práce a služby
 - c) **finančný majetok** - predstavuje peniaze v hotovosti, šeky, ceniny, peniaze na účtoch v banke, cenné papiere iných organizácií určené na predaj do jedného roka

Vlastníctvo = vzťah k majetku

1. **súkromné** - 75 - 90 %
 - vlastníkom majetku je súkromná osoba - fyzická alebo právnická
2. **štátne** - vlastníkom majetku je štát
 - štát zveruje majetok do správy príslušným subjektom
3. **družstevné** - vlastníkom majetku je družstvo (neobmedzené množstvo osôb)

Kapitál

- všetky veci dlhodobej spotreby, ktoré sa používajú v niekoľkých výrobných procesoch a v každom sa opotrebovávajú
- statky dlhodobej spotreby, ktoré boli vyrobené preto, aby slúžili na výrobu iných statkov
- **členenie**
 - a) fyzický (vecný) - vo forme hmotných produktov - budovy, stroje, dopravné prostriedky
 - b) finančný (peňažný) - forma peňazí alebo rôzne druhy CP
- **z časového hľadiska**
 - c) fixný - kapitál, ktorý sa v procese výroby nespotrebuje naraz, ale sa používa vo viacerých výrobných procesoch a v každom sa čiastočne opotrebovávajú
 - d) cirkulujúci - ustavične mení svoju formu (zásoby tovaru, peňažná hotovosť, ...)

Vlastné imanie

= čisté obchodné imanie, vlastný zdroj krytia

- vlastný, dlhodobý zdroj krytia obchodného majetku
- tvorí:
 1. **základné imanie** - trvalý zdroj krytia časti obchodného majetku. Ide o finančný podiel, ktorý do podnikania vložil vlastník (vlastníci) a je zapísaný v obchodnom registri.

2. **kapitálové fondy** - fondy tvorené najmä z vonkajších vkladov do spoločnosti. Môžu sa tvoriť aj prevodom fondov tvorených zo zisku.
3. **fondy tvorené zo zisku** - vlastný zdroj krytia obchodného majetku. Patrí sem predovšetkým rezervný fond, ktorý slúži ako dlhodobý zdroj krytia podnikateľských rizík (straty)
4. **zisk bežného obdobia**
5. **nerozdelený zisk minulých rokov**

Emisné ážio - kladný rozdiel medzi skutočne dosiahnutou predajnou cenou akcií alebo vkladov a ich nominálnou hodnotou pri zvyšovaní základného imania upisovaním nových akcií alebo vkladov.

Základné imanie

- trvalý zdroj krytia prevažnej časti obchodného majetku podniku. Ide o finančný podiel, ktorý do podnikania vložil vlastník (vlastníci) a je zapísaný v obchodnom registri
- peňažné vyjadrenie peňažných i nepeňažných vkladov spoločníkov do spoločnosti alebo členov do družstva
- výšku upravuje Obchodný zákonník podľa právnej formy spoločnosti. Obchodný zákonník upravuje aj spôsoby zvýšenia alebo zníženia základného imania.
- jeho výška musí byť zapísaná v obchodnom registri
- zvýšenie:
 - upisovaním nových akcií (353/411)
 - z majetku spoločnosti
 - zo zisku (431/411)
 - z kapitálových fondov (413/411)
 - z fondov tvorených zo zisku (427/411)

Prehľad základného imania

Spoločnosti a družstvá				
Kapitálové		Osobné a ich subjekty		Družstvá
Tvorba a výška základného imania je povinná - najmenej		Tvorba a výška základného imania nie je povinná		Zapísované základné imanie do obchodného registra minimálne
Sk 100 000,-- s. r. o.	Sk 1 000 000,-- a. s.	v. o. s.	k. s.	Sk 50 000,--

Fondy

1. Kapitálové

- tvoria sa napr. z prijatých darov, z emisie ážia, dotácií do vlastného imania, z precenenia majetku, ktoré sa vykonávajú na základe právneho predpisu
 - a) 412 - Emisné ážio - rozdiel medzi nominálnou cenou a vyššou predajnou cenou akcií, prípadne vkladov, upisovaním akcií, prípadne nových vkladov
 - b) 413 - peňažné a nepeňažné vklady určené na zvýšenie vlastného imania, môžu to byť dary, dotácie, členské príspevky, fondy tvorené prevodom z fondov tvorených zo zisku

- c) 414 - môžu ho použiť iba investičné spoločnosti a investičné fondy, ktoré vznikli v súlade s právnymi predpismi pre investičné spoločnosti a fondy, ak sa zmení kurz CP, ocenenia hnutel'ného a nehnuteľného majetku investičnej spoločnosti alebo fondu - zaúčtuje sa to na 414, čím sa zvýši , zníži hodnota vlastného imania, účet pasív, ktorý môže mať aktívny zostatok, ale v súvahe sa vždy vykazuje na strane pasív
 - d) 415 - používa ho len spoločník kapitálovej obchodnej spoločnosti a člen družstva - ak účtovná jednotka je kapitálový účastník v inom podniku
2. Ziskové
- a) zákonné - povinné - 421 - Zákonný rezervný fond 422 - Nedeliteľný fond
 - b) ostatné - z rozhodnutia účtovnej jednotky - štatutárny fond - 423
ostatné fondy - 427 (analytická evidencia)

Súvaha

- prehľadné usporiadanie jednotlivých zložiek obchodného majetku podľa formy a účelu, t. j. aktív, ktoré sa uvádzajú na ľavej strane a podľa zdrojov krytia, t. j. pasív, ktoré sa uvádzajú na pravej strane v peňažnom vyjadrení k určitému dátumu
- pojem pochádza z latinského "bilanx libra" = dvojmisková váha (v slovenčine súvaha, v češtine rozvaha)
- majetok alebo zdroj krytia uvedený v úvahe slovným opisom a peňažnou sumou je súvahová položka
- peňažné vyjadrenie majetku alebo zdroja krytia v súvahe sa nazýva súvahový stav
- členenie
 1. **riadna** - označuje sa aj ako ročná, zostavuje sa pravidelne vždy k poslednému dňu účtovného obdobia, t. j. 31. 12.
 2. **mimoriadna** - zostavuje sa vo výnimočných prípadoch
 - a) úvodná - zostavuje sa pri založení podniku k prvému dňu podnikateľskej činnosti
 - b) likvidačná - zostavuje sa pri rušení, likvidácii podniku ku dňu likvidácie

Súpis majetku

Stav obchodného majetku a záväzkov i s tým časovému termínu sa zisťuje inventúrou.

Inventúra

- činnosť, pri ktorej sa zisťuje v jednotkách množstva a v peňažných jednotkách stav obchodného majetku a záväzkov.
- členenie
 - a) **fyzická** - majetok sa meria, váži, počíta a oceňuje - kontrola zásob, hmotného a nehmotného majetku a peňazí v hotovosti
 - b) **dokladová** - vychádza sa z dokladov predovšetkým peňažných ústavov, dodávateľov a odberateľov
- úvodná časť inventarizácie (úlohou inventarizácie je zistiť, či stav zistený inventúrou je zhodný so stavom podľa účtovných zápisov a usporiadať prípadné inventarizačné rozdiely, ktorými môže byť manko alebo prebytok)

Jednotlivé druhy majetku a záväzkov, pri ktorých sa vykonala inventúra, sa zaznamenávajú v podrobných **inventúrnych súpisoch**.

Zhrnutím obsahu inventúrnych súpisov vzniká podrobný a úplný zoznam všetkých podnikových aktív a pasív, tzv. **súpis obchodného majetku a záväzkov** (zostavuje sa pri zriadení podniku, pri jeho zlúčení s iným podnikom a pri jeho zrušení. Pravidelne sa zostavuje ku koncu kalendárneho roka, t. j. k 31. 12.)